

1. 2018 Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın amaçları aşağıdaki gibidir:

- Görsel okuryazarlık, algı ve estetik bilincine sahip,
- Görsel sanatlar alanındaki temel kavram ve uygulamalar konusunda bilgi, beceri ve anlayışa sahip,
- Görsel sanatlar ile ilgili tartışmalara etkin olarak katılan ve bu tartışmaları değerlendiren,
- Görsel sanatların doğası ve kökenini inceleyen, değerini sorgulayan,
- Güncel kültür-sanat nesnelerini/tasarımlarını bilinçli olarak izleyen,
- Kendi kültürü ile diğer kültürlerle ait kültürel mirasın değerini anlayan ve onları koruyan,
- Görsel sanat çalışmalarında bilgi, malzeme, beceri, teknik ile teknolojiyi etkin ve güvenli bir şekilde kullanarak düşüncelerini ifade eden,
- Görsel Sanatları diğer disiplinlerle ilişkilendiren,
- Sanat alanında etik davranış gösteren,
- Sanat alanıyla ilgili meslekleri tanıyan,
- Görsel Sanatları öğrenmeye ve uygulamaya istekli bireyler yetiştirmektir.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı "I, II VE III" olacaktır.

Cevap: C

2. Soruda verilen seçenekler, 2018 Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın uygulanması sürecinde dikkat edilmesi gereken hususlara göre incelenecek olursa;

- A) Programdaki kazanımların öncelikle yerelden evrensele ve öğrenci seviyesine uygun olarak işlenmesi tercih edilmelidir. (Doğru)
- B) Programda yer alan kazanımları elde etmek için oyun, drama, örnek olay inceleme gibi farklı öğretim yöntemleri dikkate alınmalıdır. (Doğru)
- C) Programda esas alınan üç öğrenme alanı ve ilgili kazanımlar dersin işlenişinde birbirinden bağımsız olarak ele alınmalıdır. (Yanlış, çünkü programda yer alan öğrenme alanları, birbirleriyle ilişkilendirilmelidir.)
- D) Programın sağlıklı bir şekilde işlenmesi, öncelikle öğretmenin ön hazırlık yapmasına ve öğrencilerin bir sanatçı gibi değil, sanata duyarlı bireyler olarak yetişmelerini sağlayacak etkinlikler düzenlenmesine bağlıdır. (Doğru)
- E) Öğrencilerin programda yer alan kazanımları elde edebilmesi için Türkçe, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik, Hayat Bilgisi ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi gibi derslerle iş birliği yapılmalıdır. (Doğru)

Cevap: C

3. Soruda verilen durum, görsel sanatlar dersi öğretim programının yapısal özelliklerine göre incelenecek olursa;

G.: Dersin kodu

2.: Sınıf düzeyi

3.: Öğrenme alanı numarası

1.: Kazanım numarası

Sanat eserinin konusunu söyler. (Kazanım cümlesi)

Konusu figüratif, portre, natürmort ve peyzaj olan sanat eseri örnekleri gösterilir. (Kazanım açıklaması)

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, "Kazanım açıklaması" olacaktır.

CEVAP: B

4. Soruda verilen öncüller, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmeleri açısından incelenecek olursa;

- I. Eserdeki figürlerden yola çıkarak yapılacak kopya çalışmalar (Kopya çalışmalar, yaratıcılığı desteklemez.)
- II. Eserdeki figürlerden yola çıkarak yapılan orijinal üç boyutlu çalışmalar (Orijinal çalışmalar, yaratıcılığı destekler.)
- III. Eserin öğrenciye kattığı anlamdan yola çıkarak yapılan özgün çalışmalar (Özgün çalışmalar, yaratıcılığı destekler.)

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, "II ve III" olacaktır.

Cevap: E

5. Sorunun doğru cevabı, “Kültürel Miras” olacaktır.

Çünkü bu öğrenme alanında öğrencilerin;

- Tarihî süreç içerisinde Türk toplumunda ve kültüründe ortaya konulan sanat eserlerini ve sanatçıları incelemeleri,
- Farklı toplum ve kültürlerde ortaya konulan sanat eserlerini ve sanatçıları incelemeleri,
- Sanat ile kültürün birbirini şekillendirdiğini ve yansıttığını kavramaları,
- Müze, ören yerleri, tarihî mekânlar, sanat galerisi, sanatçı atölyeleri ve bunun gibi yerlerdeki kültür-sanat eserlerini incelemeleri,
- Sanatın duygu, düşünce ve inanışları iletmede bir araç olduğunu anlamaları,
- Görsel Sanatların geçmiş ile gelecek arasında köprü vazifesi gören araçlardan biri olduğunu kavramaları,
- Müzeler ile Görsel Sanatları ilişkilendirmeleri,
- Görsel Sanatların tarihsel sürecini incelemeleri,
- Kültür-sanat örneklerini incelemeleri, analiz etmeleri ve yorumlamaları,
- Türk kültüründe yardımlaşma amaçlı inşa edilen eserleri (sebil, darüşşifa, imarethane, kervansaray vb.) incelemeleri amaçlanmıştır.

Cevap: D

6. Soruda verilen açıklamalar, “Görsel İletişim ve Biçimlendirme” öğrenme alanıyla ilişkilidir. Çünkü bu öğrenme alanı; çizgi, biçim, doku, leke, yapı, mekân, renk gibi görsel sanat öğeleri ile denge, vurgu, ahenk, değişiklik, hareket, ritim, dereceleme, oran-orantı gibi sanatsal düzenleme ilkelerinin, seçilen etkinlik, önerilen yöntem ve teknikler eşliğinde, duyuşsal ve devinimsel kazanımlara yönelik uygulamalar içinde sezdirdiği ve geliştirildiği bir öğrenme alanıdır. Sanatsal yaratmada görsel sanat öğeleri ve sanatsal düzenleme ilkeleri amaç değil, araç olarak işlev görmektedir.

CEVAP: C

7. Sorunun doğru cevabı, “Sanat Eleştirisi ve Estetik” olacaktır. Çünkü bu öğrenme alanında öğrencilerin;

- Sanat eserlerini basitten karmaşığa doğru eser eleştirisi yöntemine (tanımlama, çözümleme, yorumlama ve yargı) göre incelemeleri,
- Görsel sanatlar alanıyla ilgili kavramları ve sanat eserlerinin oluşturulma süreci hakkında öğrendiği bilgileri sanat eseri analizinde kullanmaları,
- Sanat eserinin duygu ve düşünceleri ifade etmedeki gücünü, iletişim kurma kapasitesini analiz etmeleri ve yargıya varmaları,
- Sanat eserlerini incelediğinde sanatın anlamı ve değeri konusunda bir yargıya varmaları,
- Sanat eserinin ekonomik değerinin olduğunu fark etmeleri,
- Görsel sanatlarla ilgili tartışmalarda ortaya konulan görüşlerin, sanat eserine yönelik düşüncelerin ve tercihlerin farklı olabileceğini görmeleri ve bu düşüncelere saygı duymayı öğrenmeleri,
- Sanata ve sanatçıya saygı duymayı öğrenmeleri,
- Görsel sanat alanındaki etik kuralları bilmeleri amaçlanmıştır.

Cevap: B

8. Sanat eleştirisi yönteminin uygulama aşamaları aşağıdaki gibidir:

- Tanımlama: Eseri betimleme (Sorudaki I. etkinlik)
- Çözümleme: Eseri sanat elemanları ve tasarım ilkelerine göre analiz etme (Sorudaki III. etkinlik)
- Yorumlama: Eserle ilgili hissettiklerini kendince açıklama (Sorudaki IV. etkinlik)
- Yargı: Eser hakkında karar verme (Sorudaki II. etkinlik)

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, “I – III – IV – II” olacaktır.

CEVAP: B

9. 2018 Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı’na göre, renk öğretimi ile ilgili durum aşağıdaki gibidir:

- Sınıf:** Ana renkler
- Sınıf:** Ara renkler
- Sınıf:** Sıcak ve soğuk renkler
- Sınıf:** Açık, koyu, yoğun renkler (Renklerin türü)

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, “I – IV – II – III” olacaktır.

Cevap: C

10. Ege'nin çiziminde yer alan özellikler incelenecek olursa;

- Dışarıdan bakıldığında evin içindeki sobayı, lambayı ve masayı göstermesi, saydamlık ile açıklanır.

Çünkü saydamlık, dışarıdan bakıldığında bir nesne ya da varlığın için gösterilmesidir.

- Masanın dört ayağının birlikte gösterilmesi ise, düzleme özelliği ile açıklanır.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, "II ve III" olacaktır.

CEVAP: D

11. Sanat eleştirisi yönteminin "Çözümleme" aşamasında sorulacak sorular aşağıdaki gibidir:

- Renkler nasıl düzenlenmiştir?
- Eserde sıcak renkler mi soğuk renkler mi hâkim?
- Eserde hangi çizgiler kullanılmıştır? (düz, eğri, kırık, zikzak, hepsi)
- Eserde denge nasıl oluşturulmuştur?
- Eserde mekân nasıl oluşturulmuştur? (düz, üst üste, derin vb.)

Ancak A seçeneğinde verilen soru ifadesi, yöntemin "Tanımlama" aşamasına yöneliktir.

Cevap: A

12. Derin'in "Öğretmenim çünkü sizi çok seviyorum ve sevdiğim arkadaşlarımı büyük çizdim, diğerlerini ise küçük." demesi, boy hiyerarşisi ile açıklanır. Çünkü boy hiyerarşisinde çocuk, sevgisini anlatır. Sevdiklerini daha büyük, sevmediklerini ise daha küçük çizer.

Cevap: B

13. Soruda verilen seçenekler, sulu boya tekniğinin temel özelliklerine göre incelenecek olursa;

- A) Kapatıcı özelliğe sahip çabuk kuruyan bir boya türüdür. (Yanlıştır, çünkü bu özellik guaj boyaya aittir. Sulu boya kapatıcı olmayan bir özelliğe sahiptir.)
- B) Renklerin açıklık değeri, su ile sağlanır. (Doğrudur.)
- C) Süreçte ucu yuvarlak olan fırçalarla boyama yapılır. (Doğrudur.)
- D) Renkler birbirine karıştığı için boyama üzerine boyama yapılmamalıdır. (Doğrudur.)
- E) Sulu boya ile boyama öncesi yapılan çizimlerde çizgiler net olmamalıdır. (Doğrudur.)

Cevap: A

14. Soruda verilen özellikler, "Şematik Dönem (7-9 yaş)" ilkelerine göre incelenecek olursa;

- I. İnsan figürlerinde çizimler, gövde dikdörtgen, baş daire, etek üçgen şeklinde çizilir. (DOĞRU)
- II. Dekoratif süsleme ve renk kullanımı etkindir. Özel durumlar dışında canlı renkler tercih edilir. (DOĞRU)
- III. Çizim ve boyama çalışmalarında önemli parçaların abartılarak gösterimi, önemsizlerin ise yok edildiği görülür. (DOĞRU)
- IV. Geometrik çizgilerden uzaklaşılır, katı gerçekçilik ön plandadır. (YANLIŞ Çünkü verilen durum şematik dönemin değil; gerçekçilik döneminin özelliğidir.)

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, "Yalnız IV" olacaktır.

Cevap: B

15. Verilen seçenekler sanat eleştirisi yönteminin aşamalarına göre incelenecek olursa;

- A) Eserde sıcak renkler mi soğuk renkler mi hâkim? (Çözümleme)
- B) Eser sana ne hissettiriyor? (Yorumlama)
- C) Bu esere bir isim vermek isteseydin ne verirdin? (Yorumlama)
- D) Bu eseri odana asmak ister misin? Niçin? (Yargı)
- E) Eserde neler görüyorsun? (Tanımlama)

CEVAP: E

16. Sorunun doğru cevabı, "Batık" olacaktır. Çünkü batık, ilköğretim düzeyinde bağlama-boyama şeklinde uygulanabilir. Özellikle pamuklu kumaş kullanılır. Kumaş çeşitli şekillerde bağlanarak boyama aşamasına geçilir. Daha sonra kumaş, bir miktar tuz ve sirke ilave edilen kaynar suya atılır ve kaynatılır. Kaynatma işleminde sonra bol su ile çalkalanır ve ipler kesilerek çalışma tamamlanır.

Cevap: D

17. Soruda verilen açıklamaların ilişkili olduğu görsel sanatlar öğretim tekniği, kolajdır. Çünkü kolaj, her tür malzemenin, bir yüzey üzerine, yeni bir kompozisyon oluşturacak düzende yapıştırılmasıyla yapılan resim tekniğidir. Değişik özelliklere sahip, farklı renk ve dokudaki malzemelerle bu teknikte çalışmalar yapılabilir. Her çeşitte kağıtlar (kesilerek, yırtılarak, kırıştırılarak vb.) doğal nesneler ile her tür hazır malzeme ve sağlıklılık artık materyaller aynen ya da verilmek istenen anlama göre formu değiştirilerek kullanılabilir. Kâğıt, ip, pamuk, tül, kumaş, taş, deri, yaprak, ağaç kabuğu, vb. malzemeler yapılacak olan resimde tek tür kullanılabileceği gibi, karışık malzeme şeklinde kullanılarak da değişik tasarımlar oluşturulabilir.

CEVAP: B

18. Özellikleri verilen baskı tekniği, ipli baskıdır. Çünkü bu baskı çalışmasında ip boyanır ve kağıt üzerine şekil verilir. Kağıt katlanır ve ipin bir ucu dışarıda bırakılır. Daha sonra ip hızla çekilir ve baskı oluştur.

Cevap: E

19. Özellikleri verilen görsel sanat tekniği, lavidir. Çünkü bu teknikte tek renk mürekkep veya sulu boya kullanılır. Siyah, bordo, kahverengi, lacivert gibi koyu renkler kullanılır. Işık gölge etkisi mürekkep ve suyla verilir. Bu teknikte açıktan koyuya doğru bir yol izlenmelidir. Uygulama sürecinde fırçanın yanında kürdan, çöp şiş gibi materyallerde kullanılabilir.

Cevap: B

20. Soruda verilen kukla türü, el kuklasıdır. Çünkü el kuklası, ele geçirilerek oynatılan kuklalardır. Eski, temiz çoraplara, kese kağıtlarına, eski parmaksız eldivenlere vb.; boyalarla, artık malzemelerle çeşitli ilaveler ve kesip çıkarmalar yapılarak, kukla haline getirilip, ele takılarak oynatılabilir.

CEVAP: E

21. Batuhan'ın gemi şekli oluşturmada uyguladığı görsel sanat tekniği, origamidir. Çünkü origami, kâğıdı katlamaya hazır hâle getirdikten sonra makas kullanılmaz, tüm aşamalar katlayarak gerçekleştirilir. Öğrencilere, origamide bilinen biçimlerden öğretilip uygulamaları sağlandıktan sonra, kendilerinin de kâğıdı katlayarak değişik formlar ortaya koyabilmeleri için fırsat sağlanmalı, teşvik edilmelidir.

Cevap: D

22. Sanat eleştirisi yönteminin “Yorumlama” ve “Yargı” aşamalarında sorulacak sorular aşağıdaki gibidir:

Yorumlama:

- Eser size ne hissettiriyor?
- Eser ne gibi bir ses veriyor?
- Eserde ne anlatılmak isteniyor?
- Bu esere bir isim vermek isteseydiniz ne verirdiniz?
- Sanat eserinin ismi çalışmanın içeriğini yansıtır mı?

Yargı:

- Bu eser değerli midir? Niçin?
- Bu eseri odana asmak ister misin? Niçin?
- Bu eser ile tıpkıbasımı arasındaki fark nedir?

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, “I ve II” olacaktır.

Cevap: D

23. Verilen öncüller, çocuk resimlerinin özelliklerine göre incelenecek olursa;

- dışarıdan resmettiği bir evi duvarın arkasındaki lamba, koltuk gibi eşyalarla birlikte çizer. (Saydamlık)
- Yandan bakıldığında yüze iki göz çizer. (Tamamlama)
- hamile bir kadını, karnındaki bebeği de görünür biçimde çizer. (Saydamlık)
- evi ve ağaçları resmederken yer çizgileri çizer. (Düzleme)

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, “I ve III” olacaktır.

Cevap: B

24. Özellikleri verilen boyama türü, pastel boyadır. Çünkü pastel boya, kendisi de ucu da kalın olan bir boyadır.

Yağlı olma özelliğinden dolayı eli çabuk yormaz ve geniş yüzeyleri boyamak kolaydır. Bu nedenlerden dolayı ilkökulda en çok tercih edilen boya türüdür.

Cevap: D

25. Öğrencilerin çiçekler ve vazo görselleriyle oluşturdukları resim, natürmorttur. Çünkü natürmort; konusu çiçek, meyve gibi şeyler ya da cansız varlıklar olan resimlerdir.

Cevap: A

26. Soruda verilen öncüller, Lowenfeld'in belirlediği çocuğun çizgisel evrelerinden biri olan şematik evreye göre incelenecek olursa;

- I. Masa ve sandalyeyi dört ayağıyla birlikte çizebilir. (Düzleme demektir, bu dönemde görülür.)
- II. Aynı anda bir evin ya da bir arabanın içi ve dışı görülür. (Saydamlıktır, bu dönemde görülür.)
- III. Nesneler için gerçek renklerini kullanır. (Doğrudur.)
- IV. Resimlerinde konuşan resim özelliği görüşür. (Yazı devreye girer, doğrudur.)

CEVAP: E

27. Ozan'ın çizimine göre sahip olduğu tip, yapıcı inşacı tiptir. Çünkü bu tipteki çocuklar, gördükleri nesne ve varlıkları parça parça çizme eğilimindedir. Genellikle resimlerinde boşlukları görülür ve resim yapmaktan çok hoşlanmazlar.

CEVAP: B

28. Özellikleri verilen müze türü, etnografya müzeleridir. Çünkü etnografya müzeleri folklor, halk sanatı ve gelenekleri, millî etnografya ile ilgili müzelerdir, ileri kültürlerle ait etnografik değerdeki koleksiyonları içine alır. Genel olarak arkeoloji müzeleri, bir toplumun etnografik kültürlerine ait eserleri kapsayan müzelerdir. Etnografya müzeleri, kendi yöresi dışındaki yakın çevre kültürlerinin etnografik ürünlerini de toplayabilir. Ayrıca buna bağlı olarak bulunduğu çevre ile yakın çevresi arasında kültürel iletişimi sağlayabilir. Ülkemizde İzmir Atatürk ve Etnografya Müzesi (1941), Ankara Etnografya Müzesi (1927) (Fotoğraf 1) ve Antalya Etnografya Müzesi (1972), Nevşehir Hacıbektaş Arkeoloji ve Etnografya Müzesi (1988) bu tür müzelerle örnek olarak verilebilir.

CEVAP: E

29. Özellikleri verilen sanat yöntemi, rölyeftir. Çünkü rölyef, yüzeyde çöktürme ya da yükseltme şeklinde yapılan sanatsal çalışmalara verilen genel bir isimdir. Kısaca kabartma da denilmektedir. Kabartma eserler, tarihi yapıların veya insan figürlerinin boyutlandırılarak oluşturulması ile ortaya çıkmaktadır. Bu şekilde oluşan kabartma eserler anlam ve sanatsal değer kazanmaktadır.

CEVAP: C

30. Öznel renk kullanımı, çocuğun boyama ve çizimlerinde istediği gibi renk tercih etmesi ve uygulamasıdır. Bu doğrultuda verilen öncüller incelenecek olursa;

- I. Çiftliğimizde kırmızı ineklerin olduğunu da hayal edelim. (Kırmızı inek olmayacağı için verilen durum, öznel renk kullanımıdır.)
- II. Evimizde bizimle yaşayan mavi köpekleri düşünelim. (Mavi köpek olmayacağı için verilen durum, öznel renk kullanımıdır.)
- III. Hayvanat bahçesindeki siyah-beyaz zebraı hayal edelim. (Zebraı siyah ve beyaz olduğu için verilen durum, nesnel renk kullanımıdır.)

CEVAP: C